

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/1997 vp

Hallituksen esitys laeiksi hallituksen toimenpidekertomuksen uudistamiseen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 1997 lähettänyt perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 92/1997 vp laeiksi hallituksen toimenpidekertomuksen uudistamiseen liittyvien lakien muuttamisesta.

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti ulkoasiainvaliokunta, sosiaali- ja terveysvaliokunta ja työasiainvaliokunta ovat antaneet asiasta lausuntonsa (UaVL 5/1997 vp, StVL 6/1997 vp ja TyVL 7/1997 vp), jotka ovat tämän mietinnön liitteinä.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Seija Salo, valtioneuvoston kanslia
- valtioneuvoston kanslian nimeämä selvitysmies, hallintoneuvos Lauri Tarasti
- eduskunnan lainsäädäntöjohtaja Keijo Koivukangas
- professori Ilkka Saraviita.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan eräitä lakeja muutettavaksi niin, että eduskunnalle annetaan hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona kehitysyhteistyökertomus, sosiaali- ja terveyskertomus ja työllisyyskertomus. Samanaikaisesti

hallituksen toimenpidekertomuksen kanssa eduskunnalle toimitettaisiin kunkin ministeriön toimialaa koskeva toimintakertomus.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1998 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää uudistusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä eräin huomautuksin ja muutoksin.

Hallituksen kertomuksen rakenne

Valtioneuvoston kanslia toimittaa hallituksen vuotuisen toimenpidekertomuksen. Kertomuksen ensimmäisessä osassa esitetään nykyisin taulukkona hallituksen toimenpiteet valtiopäivä-

päätösten johdosta sekä ministeriöittäin selostukset muista toimenpiteistä valtiopäiväpäätösten, käytännössä eduskunnan lausumien johdosta. Toinen osa koostuu kunkin ministeriön selostuksesta siitä, mitä merkittävää ministeriön hallinnonalalla on tapahtunut. Kolmas osa, jonka kokoamisesta vastaa ulkoasiainministeriö, sisältää yleisselvityksen Suomen suhteista ulkovaltoihin. Kertomuksessa ei ole erillistä jaksoa tasavallan presidentin toiminnasta, vaikka kertomuksen nimi on hallituksen kertomus.

Esityksen mukaan hallituksen vuotuinen toimenpidekertomus säilyy kolmiosaisena. Ensimmäisenä on yleinen osa, jossa todetaan lyhyesti tärkeimmät tapahtumat, minkä lisäksi osassa on kunkin ministerin hyväksymä lyhyt yleiskatsaus asianomaisen ministeriön toiminnasta. Toisen osan muodostaa ulko- ja turvallisuuspoliittinen katsaus, jonka ulkoasiainministeriö valmistelee yhteistyössä puolustusministeriön kanssa. Kolmannessa osassa selostetaan hallituksen toimenpiteet valtiopäiväpäätösten ja eduskunnan lausumien johdosta. Toimenpidekertomuksen kanssa on tarkoitus toimittaa eduskunnalle kunkin ministeriön toimintakertomus.

Kehitysyhteistyökertomus, kansanterveyskertomus ja työllisyyskertomus perustuvat nykyisin erityissäännöksiin. Näistä kertomuksista työllisyyskertomus sisältyy hallituksen toimenpidekertomukseen, kun taas mainitut kaksi muuta kertomusta annetaan erikseen eduskunnalle. Nämä kolme erilliskertomusta, joista kansanterveyskertomus muuttuisi sosiaali- ja terveystoimintakertomukseksi, siirtyvät esityksen mukaan hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistoksi ja ne annetaan ministeriön kertomuksina. Ehdotuksen mukaan kehitysyhteistyökertomus ja työllisyyskertomus annetaan nykyiseen tapaan vuosittain, mutta sosiaali- ja terveystoimintakertomus neljän vuoden välein, kun nykyisenlainen kansanterveyskertomus annetaan kahden vuoden välein. Oheisaineistoa ei ole tarkoitus käsitellä valtioneuvostossa eikä kääntää ruotsiksi tai ottaa valtiopäiväasiakirjoihin.

Valiokunta pitää esityksen mukaista hallituksen kertomuksen sisäistä rakennetta ja oheisaineiston liittämistä kertomukseen tarkoituksenmukaisena.

Hallituksen kertomuksen antaminen

Hallituksen kertomus annetaan eduskunnalle valtiopäiväjärjestyksen 29 §:n mukaan kolmen kuukauden kuluessa valtiopäivien avaamisesta. Yleisesti ottaen tulisi pyrkiä siihen, että kertomus saatetaan eduskuntaan mahdollisimman pian valtiopäivien alussa (ks. myös UaVL 5/1997 vp). Tämä on tärkeä edellytys sille, että kertomus voitaisiin käsitellä eduskunnassa jo kevätistunto-kauden aikana.

Aikataulun tällainen nopeuttaminen on valiokunnan saaman selvityksen mukaan sinänsä mahdollista. Vaikeutena on lähinnä ministeriöittäisten toimintakertomusten valmistuminen. Valiokunnan käsityksen mukaan kyseisten toimintakertomusten myöhäisempi valmistuminen ei saa hidastaa itse hallituksen toimenpidekertomuksen antamista eduskunnalle. Valiokunta katsoo, että toimenpidekertomus tulee antaa eduskunnalle niin pian valtiopäivien alkupuolella kuin se on teknisesti mahdollista ja että ministeriöittäiset toimintakertomukset voidaan toimittaa toimenpidekertomusta käsitteleville valiokunnille jälkikäteen.

Hallituksen kertomuksen eduskuntakäsittely

Esityksessä ei ole ehdotettu hallituksen vuosittaista toimenpidekertomusta koskevien valtiopäiväjärjestyksen säännösten muuttamista. Valtiopäiväjärjestyksen 46 §:n 3 momentin nojalla kertomuksen käsittely kuuluu perustuslakivaliokunnalle lukuun ottamatta suhteita ulkovaltoihin koskevaa kertomuksen osaa, jonka valtiopäiväjärjestyksen 48 §:n 3 momentin mukaan käsittelee ulkoasiainvaliokunta.

Mainituista säännöksistä johtuu hallituksen kertomuksen se erityisasema eduskuntakäsittelyssä, että kertomuksen johdosta kaksi valiokuntaa laatii kumpikin mietinnön täysistunnolle. Eduskuntatyön säännösidonnaisuudesta johtuu valiokunnan käsityksen mukaan se, ettei kertomusta voida lähettää valmistelevasti käsiteltäväksi kaikkiin erikoisvaliokuntiin tekemättä valtiopäiväjärjestykseen tätä tarkoittavia muutoksia. Sama koskee toimenpidekertomukseen oheisaineistona kuuluvien erilliskertomusten lähettämistä asianomaisiin erikoisvaliokuntiin.

Valiokunta puolestaan ei pidä valtiopäiväjärjestyksen tällaista muuttamista nykyisessä tilanteessa aiheellisena. Muutokset voidaan tarvittaessa toteuttaa aikanaan eduskunnan työjärjestyksen tasolla, jos valtiosääntöä uudistetaan Perustuslaki 2000 -komitean ehdotusten mukaisesti.

Hallituksen kertomuksen eduskuntakäsittelyssä voidaan valiokunnan näkemyksen mukaan säännösmuutoksitta omaksua käytäntöjä, joiden perusteella täysistunnossa kertomuksen valiokuntiin lähettämismvaiheessa ja ainoassa käsittelyssä käytävät keskustelut ryhmitellään esimerkiksi hallinnonaloittain, mikä jako vastaa osapuulleen myös eduskunnan valiokuntajakoa. Kertomuksen valiokuntakäsittelyssä on tarkoituksenmukaista noudattaa nyttemmin vakiintunutta käytäntöä (ks. PeVM 2/1997 vp) siten täydennettynä, että asianomaiset valiokunnat käsittelevät perustuslakivaliokunnalle annettavassa lausunnossa sosiaali- ja terveyskertomusta ja työllisyyskertomusta ja että ulkoasiainvaliokunta hallituksen kertomuksen ulkosuhteita koskevasta osasta laadittavassa mietinnössä käsittelee myös kehitysyhteistyökertomusta.

Viittaukset valtiopäiväjärjestyksen 29 §:ään

Kaikkiin kolmeen lakiehdotukseen sisältyy viittaus valtiopäiväjärjestyksen 29 §:ään. Tällainen viittaus ei ole välttämätön sen yksilöimiseksi, että tarkoitetaan kyseisen perustuslainkohdan mukaista hallituksen toimenpiteistä vuosittain eduskunnalle annettavaa kertomusta. Viittauksiin kytkeytyy ongelmia, jos valtiosääntöä uudistetaan Perustuslaki 2000 -komitean ehdotusten mukaisesti. Viittaukset käyvät merkityksettömmiksi, jos valtiopäiväjärjestys kumotaan, ja viittaavia lainkohtia jouduttaisiin tällöin teknisesti uudistamaan. Näistä syistä valiokunta on poistanut jokaisesta lakiehdotuksesta tällaiset viittaukset.

2. lakiehdotus

2. lakiehdotus merkitsee sitä, että kansanterveyskertomus korvataan sosiaali- ja terveyskertomuksella. Esityksessä valitun lainsäädäntöteknikan mukaan uudistus toteutetaan muuttamalla kansanterveyskertomuksesta vuonna 1995 an-

nettua lakia. Valiokunnan käsityksen mukaan on kuitenkin säädösteknisesti asianmukaisempaa säätää tästä uudesta kertomuksesta uudella lailla. Esityksen mukainen malli johtaa näet siihen, että vuoden 1995 lain 3 §, joka koskee silloisen uudistuksen voimaantuloa, jäisi osittain tarpeettomana ja harhaanjohtavana voimaan. Valiokunta ehdottaakin, että esitykseen sisältyvän 2. lakiehdotuksen pohjalta säädetään uusi laki sosiaali- ja terveyskertomuksesta, jolloin nykyinen kansanterveyskertomusta koskeva laki kumotaan.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausuntoon viitaten perustuslakivaliokunta on muuttanut lain 1 §:ää hallituksen esitykseen verrattuna niin, että sosiaali- ja terveyskertomus annetaan kahden vuoden välein. Lain 2 §:ään valiokunta on tehnyt sanonnallisen korjauksen. Lain 3 § käsittelee tyypiltään tavanomaisen voimaantulosäännöksen. Sen mukaan ensimmäinen sosiaali- ja terveyskertomus annetaan vuonna 1998.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 1 § muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus 1),

että 2. lakiehdotuksen sijasta hyväksytään korvaava ehdotus laiksi sosiaali- ja terveyskertomuksesta (Valiokunnan muutosehdotus 2) ja

että 3. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 6 § muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus 3).

Valiokunnan muutosehdotus 1

1 §

Asianomaisen ministeriön on kunakin vuonna annettava edelliseltä kalenterivuodelta kertomus kehitysyhteistyöstä käytettäväksi (poist.) hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona.

Valiokunnan muutosehdotus 2

Laki

sosiaali- ja terveystietokertomuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Asianomainen ministeriö antaa kahden vuoden välein kansanterveyden ja sosiaaliturvan tilaa ja kehitystä koskevan sosiaali- ja terveystietokertomuksen käytettäväksi (poist.) hallituksen toimenpitekertomuksen oheisaineistona.

2 §

Asianomainen ministeriö kokoaa sosiaali- ja terveystietokertomuksen sen jälkeen, kun siihen on saatu muilta ministeriöiltä tarpeelliset tiedot.

3 § (Uusi)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Ensimmäinen sosiaali- ja terveystietokertomus annetaan vuonna 1998. (HE:n voimaantulosäännös)

Tällä lailla kumotaan kansanterveystietokertomuksen antamisesta eduskunnalle 27 päivänä lokakuuta 1995 annettu laki (1238/1995).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Valiokunnan muutosehdotus 3

6 §

Työllisyystietokertomus

(Poist.) Hallituksen toimenpitekertomuksen

oheisaineistoksi on asianomaisen ministeriön vuosittain laadittava kertomus toimenpiteistä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Ville Itälä /kok
jäs. Esko Helle /vas
Gunnar Jansson /r
Valto Koski /sd
Heikki Koskinen /kok
Osmo Kurola /kok

Johannes Leppänen /kesk
Paavo Nikula /vihr
Riitta Prusti /sd
Veijo Puhjo /va-r
Maija-Liisa Veteläinen /kesk
vjäs. Jouko Jääskeläinen /skl.

ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO 5/1997 vp

Liite 1

Hallituksen esitys laeiksi hallituksen toimenpidekertomuksen uudistamiseen liittyvien lakien muuttamisesta

Perustuslakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on lähettäessään 10 päivänä kesäkuuta 1997 hallituksen esityksen 92/1997 vp laeiksi hallituksen toimenpidekertomuksen uudistamiseen liittyvien lakien muuttamisesta perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että ulkoasiainvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa perustuslakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina

- hallintoneuvos Lauri Tarasti, korkein hallinto-oikeus
- hallitusneuvos Seija Salo, valtioneuvoston kanslia
- lainsäädäntöjohtaja Keijo Koivukangas, eduskunta
- alivaltiosihteeri Jaakko Blomberg, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan hallituksen kertomukset eduskunnalle yhdistettäväksi kahteen kertomusmenettelyyn, joihin sisältyisivät kaikki mainitut kertomukset. Kehitysyhteistyötä koskevan kertomuksen antamisesta eduskunnalle annettua lakia, kansanterveyskertomuksen antamisesta eduskunnalle annettua lakia ja työllisyyslakia ehdotetaan muutettaviksi niin, että hallituksen toi-

menpidekertomuksen oheisaineistona eduskunnalle annettaisiin kehitysyhteistyökertomus, sosiaali- ja terveyskertomus ja työllisyyskertomus. Samanaikaisesti kertomuksen kanssa eduskunnalle toimitettaisiin kunkin ministeriön toimialansa koskeva toimintakertomus. Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 1998 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Ulkoasiainvaliokunta toteaa yleisesti, että se pitää perusteltuna hallituksen eduskunnalle annettavien kertomusten yhdistämistä kahteen kertomukseen oheisaineistoinen sekä kertomusten si-

sällön, esitystavan ja aikataulun kehittämistä. Muutoin valiokunta tarkastelee lausunnossaan hallituksen esitystä ainoastaan oman toimialansa osalta.

Valiokunta toteaa, että hallituksen vuosittain toimenpiteistään antaman kertomuksen kolmas osa, jonka kokoamisesta on vastannut ulkoasiainministeriö, on käsittänyt yleisselvityksen maan suhteista ulkovaltoihin yhtenä kokonaisuutena. Hallituksen toimenpidekertomuksen sisältöä uudistettaessa esityksen mukaisesti nykyiset kolme osaa säilyisivät, mutta toisena osana olisi ulko- ja turvallisuuspoliittinen katsaus. Osan valmistelisi ulkoasiainministeriö yhteistyössä puolustusministeriön kanssa vain näiden omalla toimialalla hoidettavasta ulko- ja turvallisuuspolitiikasta.

Nykyisin kertomus annetaan eduskunnalle kolmen kuukauden kuluessa valtiopäivien avaimisesta eli tavallisesti toukokuun ensimmäisellä viikolla. Valtiopäiväjärjestyksen perusteella hallituksen toimenpidekertomus on lähetetty suhteita ulkovaltoihin koskevalta osalta ulkoasiainvaliokuntaan ja valiokunta on antanut kertomuksesta oman mietintönsä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että esityksen mukaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen katsauksen käsittely valiokunnassa voisi tulevaisuudessa tapahtua mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Valiokunta katsoo sen vuoksi, että tämä katsaus olisi erikseen saatettava valiokunnan tietoon kertomusvuotta seuraavan vuoden helmikuussa.

Ulkoasiainvaliokunnan toimialaan kuuluu lisäksi vuosittain annettava hallituksen kehitysyhteistyökertomus, joka perustuu erilliseen lakiin. Kertomus edelliseltä vuodelta on annettu edus-

kunnalle yleensä syysistuntokauden alkuun mennessä. Valiokunnan mielestä kehitysyhteistyökertomukset ovat olleet erittäin hyvin laadittuja.

Esityksen tavoitteiden valossa valiokunnalla ei ole huomautettavaa kehitysyhteistyökertomuksen siirtymisestä toimenpidekertomuksen oheismateriaaliksi ja sen valmistelusta ulkoasiainministeriön, ei enää hallituksen kertomuksena. Valiokunta pitää tämän muutoksen selvästi myönteisenä vaikutuksena sitä, että kehitysyhteistyökertomuksen antamisen aikataulu esityksen mukaan nopeutuisi.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kehitysyhteistyökertomus tulevaisuudessakin käsitellään erillisenä asiana hallituksen toimenpidekertomuksia koskevissa lähete- ja palautekeskusteluissa eduskunnan täysistunnossa ja että sitä käsitellään erillisenä asiana myös ulkoasiainvaliokunnassa.

Lausunto

Lausuntonaan valiokunta kunnioittavasti ilmoittaa,

että se puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Samalla valiokunta esittää,

että perustuslakivaliokunta mietintöönsä laatiessaan muutoinkin ottaa huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Markus Aaltonen /sd
 vpj. Eva Biaudet /r
 jäs. Esko Aho /kesk
 Satu Hassi /vihr
 Esko Helle/vas
 Sinikka Hurskainen /sd

Kauko Juhantalo /kesk
 Antero Kekkonen /sd
 Juha Korkea-aho /kesk
 Jarmo Wahlström /vas
 Ben Zyskowitz /kok
 vjäs. Risto Kuisma /nuors.

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Liite 2

Lausunto 6/1997 vp
Hallituksen esitys 92/1997 vp

*Perustuslakivaliokunnalle***Johdanto***Vireilletulo*

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 1997 lähettäessään hallituksen esityksen 92/1997 vp laeiksi hallituksen toimenpidekertomuksen uudistamiseen liittyvien lakien muuttamisesta perustuslakivaliokuntaan käsiteltäväksi samalla määrännyt, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan tulee antaa asiasta lausunto perustuslakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Seija Salo valtioneuvoston kansliasta, kansliapäällikkö Markku Lehto sosiaali- ja terveysministeriöstä ja hallintoneuvos Lauri Taras-ti.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kehitysyhteistyötä koskevan kertomuksen antamisesta eduskunnalle annettua lakia, kansanterveyskertomuksen antamisesta eduskunnalle annettua lakia ja työllisyyslakia niin, että hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona eduskunnalle annettaisiin kehitysyhteistyökertomus, sosiaali- ja terveyskertomus ja työllisyyskertomus. Samanaikaisesti kertomuksen kanssa eduskunnalle toimitettaisiin kunkin ministeriön toimialaa koskeva toimintakertomus.

Hallituksen kertomukset eduskunnalle yhdistettäisiin kahteen kertomusmenettelyyn, joiden sisään mahtuisivat kaikki hallituksen eduskunnalle antamat kertomukset. Valtiontaloudellisten kertomusten uudistaminen valmistellaan erikseen.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 1998 alusta.

Valiokunnan kannanotot

Sosiaali- ja terveysvaliokunta tarkastelee lausunnossaan lakiehdotuksia ainoastaan oman toimialansa osalta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan nykyisin kahden vuoden välein annettava kansanterveyskertomus korvattavaksi neljän vuoden välein annettavalla sosiaali- ja terveyskertomuksella. Kertomuksen ala laajenisi siten kansanterveyden tilan kehityksen ohella kattamaan myös sosiaaliturvan tilan ja kehityksen, samalla kun kertomus annettaisiin enää vain kerran vaalikaudessa. Valiokunta katsoo, että sosiaali- ja terveyskertomus tulisi antaa kahden vuoden välein, jotta eduskunta voisi riittävästi seurata alan kehitystä. Tästä syystä valiokunta esittää perustuslakivaliokunnalle, että 2. lakiehdotuksen 1 §:ää muutettaisiin siten, että sosiaali- ja terveyskertomus annetaan kahden vuoden välein.

Päihdeolojen kehitystä koskenut kertomus laajennettiin vuoden 1996 alusta kansanterveyskertomukseksi, jollainen annettiin eduskunnalle ensimmäisen kerran keväällä 1996. Sosiaali- ja terveysvaliokunta oli varsin tyytyväinen tuolloin saatuun kansanterveyskertomukseen ja piti sitä monipuolisena ja perusteellisena katsauksena kansanterveyden tilaan ja kehitykseen. Kertomus oli valmisteltu eri hallinnonalojen yhteistyönä ja se kattoi hyvin eri hallinnonaloilla tehdyt ratkaisut, joilla oli kansanterveydellisiä vaikutuksia. Valiokunta pitää tärkeänä, että myös sosiaali- ja terveyskertomus laadittaisiin eri hallinnonalojen yhteistyönä ja yhtä perusteelliseen valmisteluun perustuen. Valiokunta korostaa koko hallituksen yhteisen käsittelyn ja sitoutumisen tärkeyttä sosiaali- ja terveyspolitiikassa, koska tärkeitä, monin tavoin kansanterveyteen ja sosiaaliseen asemaan vaikuttavia päätöksiä tehdään lukuisasti myös muiden hallinnonalojen kuin sosiaali- ja terveysministeriön piirissä.

Valiokunta on asiaa käsitellessään kiinnittänyt huomiota siihen, että ehdotetun uudistuksen jälkeen se osa hallituksen kertomusta, joka tulee koko hallituksen käsiteltäväksi, sisältäisi entistä suppeamman katsauksen kunkin ministeriön hallinnonalan toimintaan. Samalla nykyisin koko hallituksen käsittelemät erilliskertomukset antaisi jatkossa asianomainen ministeriö. Valiokunta katsoo, että yhteiskunnallinen kehitys vaatii eri hallinnonalojen aikaisempaa tiiviimpää yhteistyötä ja myötävaikutusta, ja pitää tärkeänä, että ehdotetut muutokset kertomusmenettelyssä eivät ole osaltaan vahvistamassa valtioneuvoston toiminnan sektorisoitumista.

Lausunto

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää kunnioittaen perustuslakivaliokunnalle lausuntonaan,

Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouko Skinnari /sd, varapuheenjohtaja Maija Perho /kok ja jäsenet Anne Huotari /vas, Liisa Hyssälä /kesk, Paula Kokkonen /kok, Mikko Kuoppa /va-r,

että 2. lakiehdotuksen 1 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1 §

Asianomainen ministeriö antaa kahden vuoden välein kansanterveyden ja sosiaaliturvan tilaa ja kehitystä koskevan sosiaali- ja terveyskertomuksen käytettäväksi valtiopäiväjärjestyksen 29 §:ssä tarkoitetun hallituksen kertomuksen ohesisaineistona.

Samalla valiokunta esittää,

että perustuslakivaliokunta mietintöönsä laatiessaan muutoinakin ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Eero Lämsä /kesk, Hannes Manninen /kesk, Pirkko Peltomo /sd, Margareta Pietikäinen /r, Maija Rask /sd, Osmo Soininvaara /vihr, Marjatta Vehkaoja /sd ja Marja-Leena Viljamaa /sd.

TYÖASIAINVALIOKUNTA

Liite 3

Lausunto 7/1997 vp

Hallituksen esitys 92/1997 vp

*Perustuslakivaliokunnalle***Johdanto***Vireilletulo*

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 1997 lähettäessään hallituksen esityksen 92/1997 vp laeiksi hallituksen toimenpidekertomuksen uudistamiseen liittyvien lakien muuttamisesta valmistelevasti käsiteltäväksi perustuslakivaliokuntaan samalla määrännyt, että työasiainvaliokunnan on annettava asiasta lausunto perustuslakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat asian johdosta olleet kuultavina hallitusneuvos Seija Salo valtioneuvoston kansliasta ja ylitarkastaja Martti Myllylä työministeriöstä.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi hallituksen kertomusmenettelyä siten, että hallitus antaisi eduskunnalle vuosittain kaksi kertomusta: hallituksen toimenpidekertomuksen ja kertomuksen valtiovarain hoidosta ja tilasta. Toimenpidekertomuksen oheisaineistona eduskunnalle annettaisiin kehitysyhteistyökertomus, sosiaali- ja terveystietokertomus ja työllisyyskertomus sekä kunkin ministeriön toimintakertomus.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 1998 alusta.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa Reijo Lindroos /sd, pj, Armas Komi /kesk, vpj, Tuula Haatainen /sd (osittain), Anne Huotari /vas, Kari Kantalainen /kok (osittain), Kyösti Karjula /kesk (osittain), Kalevi Lamminen /kok (osittain), Pirkko Peltomäki /sd,

Valiokunnan kannanotot*Perustelut*

Valiokunta on asian käsittelyssä keskittynyt toimialansa mukaisesti työllisyyskertomusmenettelyyn.

Valiokunta pitää tarpeellisena hallituksen kertomusmenettelyn ja erityisesti eduskunnalle annettavien kertomusten sisällön ja esitystavan kehittämistä. Työllisyyskertomuksen erottaminen toimenpidekertomuksen oheismateriaaliksi antaa esityksen perusteluiden ja saadun selvityksen mukaan lisäaikaa kertomuksen valmistelulle ja järjestyksellään ministeriöiden työskentelyä. Uudistuksen tulee johtaa työllisyyskertomuksen sisällön ja havainnollisuuden sekä tietojen ajantasaisuuden lisäämiseen. Kertomuksessa on tarkasteltava nykyistä selkeämmin säädösten, hallituksen ja viranomaisen toimien työllisyysvaikutuksia. Työvoimapolitiikan tuloksellisuuden arviointi edellyttää, että eduskunnalle annetaan aikaisempaa analyyttisempaa ja paremmin päätöksenteon perusteisiin suhteutettua tietoa.

Lausunto

Lausuntonaan valiokunta kunnioittavasti ilmoittaa,

että se puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Outi Siimes /kok (osittain), Maija-Liisa Veteläinen /kesk, Pertti Virtanen /evir, Jorma Vokkolainen /vas sekä varajäsenet Johannes Koskinen /sd, Tauno Pehkonen /skl, Eila Rimmi /vas (osittain) ja Jukka Roos /sd (osittain)

